

DE LOFFELYCKHEYDT

D E S

LANDT-LEVEN S.

DEn Hof-bouw, en 't Buyten-leven, is naer 'tsegghen van veel Gheleerde, het vermakelijckste, voordelighste, ghesondtste, ja menighmael oock wel het salighste leven dat-men soude kunnen wenschen, voor de ghene die aen gheen beroep in de Steden vast ghebonden zijn.

't *Vermakelijckste* leven is het, om dat alles adem haelt, in de Lente, Somer, ja oock selfs in 't beghin des Herfst, door de aenghename en soete locht, uyt de Steden naer buyten ghelockt, ja getrocken wordt, alwaer-men eerst alle dorheydt in groente fiet veranderen, en 't gheen als doot was, wederom herleven; het jonghe Gras, met de Spruytjes, en alderley Bloemen uyt den schoot der aerde voorts-komen, die met haer lieffelijcke reucken, den neus, en door de aenghename coleuren, het oogghvermaken; dese worden stracks van de leckere Somer-vruchten ghevolght, de welke door haer ververschende smaken, de tonge des aenschouwers bekoren. Niet langh daerna, fiet-men de Boomen met Herfst en Winter-vruchten gheladen, die de Keuckens, neffens

de Aerdt-vruchten, teghen den onvruchtbaren Winter van voor-raedt voorlien.

Het voordeelighste leven is het, om dat by-na alles, wat tot des menschen voetsel en onderhoudt noodigh is, van het Landt, uyt den Boomgaert, en den Hof, moet worden ghehaelt, 't welckmen dan aldaer veel verscher, en beter koop kan bekomen, dan in de Steden; oock kan-men daer met veel minder pracht en kosten, sich self, en sijn Huysghesin onderhouden.

Het ghesonste leven is het, doordien de versche locht met gheen vuyle stinkende dampen, ghelijck in de Steden, besmet is, waer door 't verteiren der spijsen in de Maegh belet wordt, en veel hooftpijn, sinckinghe, hoeft en kort-borstigheydt veroorsaect. Buyten dit, kan-men hier oock een ghereghelt leven leyden, dewijl-men niet wordt belet, op den ghewoonlijcken tijdt te eten en drincken, slapen en opstaen. Maer boven al, kan-men oock matigher leven dan in de Steden, alwaer-men door de by een komsten van Vrienden en Kennissen, seer dickwils wordt verleydt, door overdadighe maeltijden,
gasten

gasten en brassen, drincken en klincken, comparitien, &c. die menighmael geen gheringe oorsaken tot des menschen qualijck - vaert, sieckten, ja wel de doodt, zijn.

Het salighste leven kan het oock wesen, indien men sich daer na aenstelt; dit is seker, dat buyten op 't Landt soo veel valscheydt en goddeloosheydt niet om-

gaet, als in de Steden. Maer daer-en-tegen heeft-men veelvoudige stoffe, om den naem des grooten Schepper van alle dese Kruyden, Bloemen, Vruchten, Boomen, &c. te verheerlijcken, loven, dancken en prijsen, waer toe de volgende vaerskens van den vloeyenden Poët *J. Cats* oock gestelt zijn:

*'t Wirdt Adam op-gheleyt het Paradijs te bouwen,
Om in dit schoon Prieël den Schepper aen te schouwen,
Te sien sijn hoogh beleydt, en onbegrepen macht,
En wat hy voor den mensch in wesen had ghebracht.
Het Veldt heeft wonder in, de stomme Boomen spreken,
Ia, dat noch hoogher gaet, de domme Beesten preken:
Niet een soo kleynen Dier, niet een soo teeren Kruydt,
Oft 't roept, oock sonder stem, den Grooten Schepper uyt.*

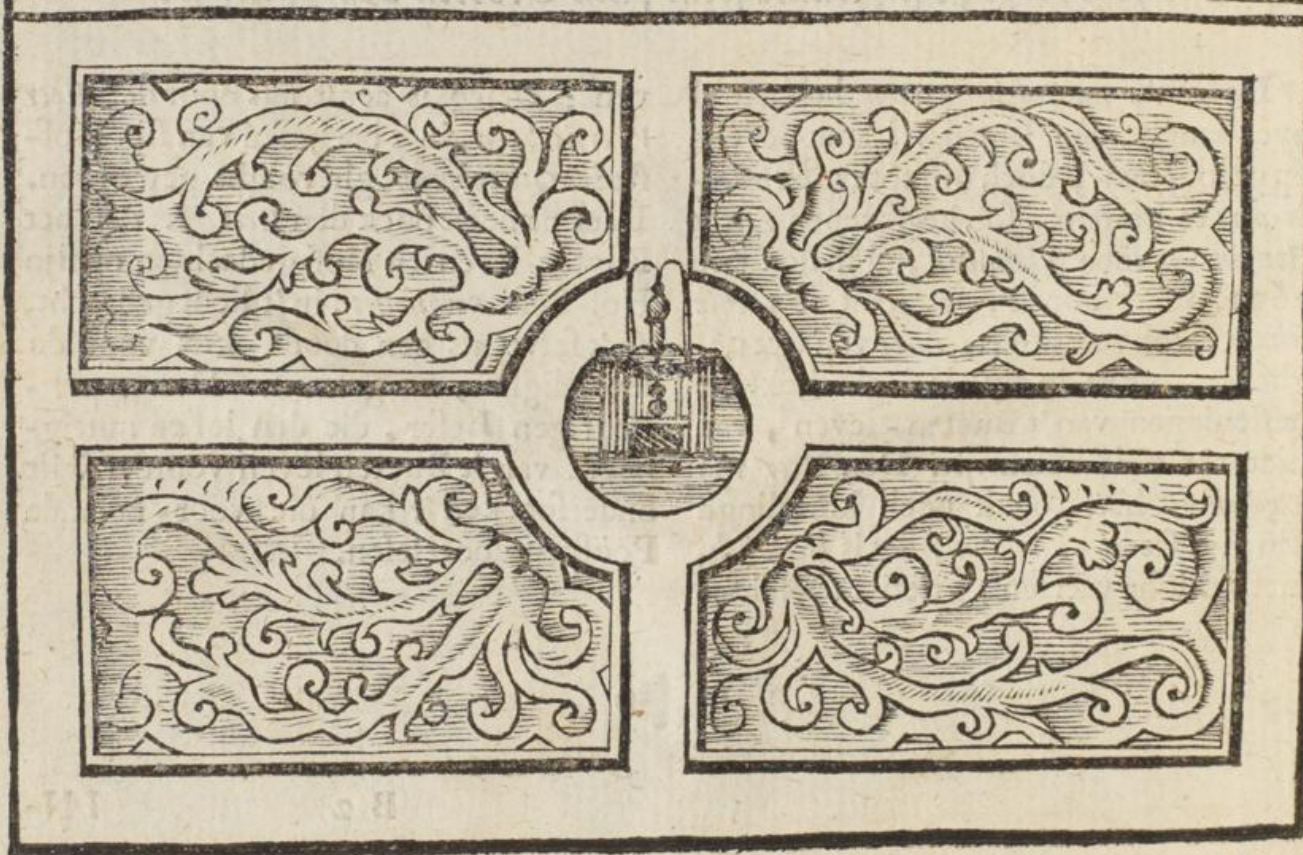
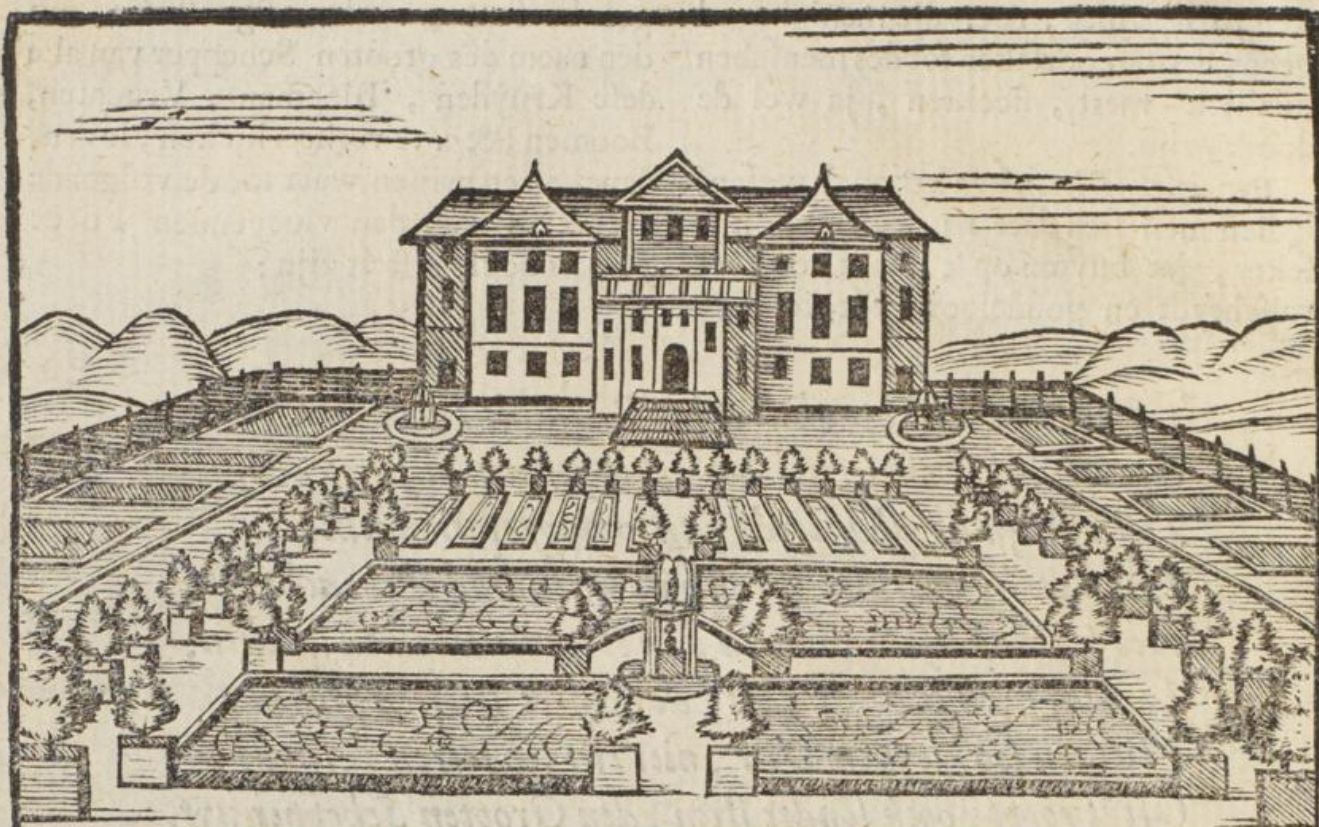
De oude Latijnsche Poëten hebben al over langh, den Lof des Landt-levens op gesonghen; doch om tot onse Nederlanders te komen, soo heeft eenen *Petrus Hondius*, eenen *Vlamingh*, al in den jare 1621. seker boeck, genoemt de *Moufeschans*, vol vaerskens, daer van uyt gegeven, waer in hy de daghelijcksche oeffeningen van 't Buyten-leven, van tijdt tot tijdt beschrijft. Den Heer van *Zuylichem* heeft oock noch kortelingh sijn Hof stede *Vitaulium*, dat is *Hofwijck*, met deftighe vaersen, Poëtisch beschre-

ven; Desen is aenstonts door den Heer *VVersterbaen*, in 't berijmen van sijn Hofstede *Ockenburgh* ghevolgt geworden. Daer na heeft oock den Heer *J. Cats* het Buyten-leven en Hof-gedachten op sijn Hofstede *sorghvliet*, in 't licht gebracht, en 't selve als een doodt-kist voor de levendighe, na gelaten. Den nauwkeurigen Leser, die den lof en nuttigheydt van 't Buyten leven voorder wilt onderfoecken, kan die voor-noemde Poësyen door-lezen.

Fransche Loof-wercken in 't Plat en perspectiif.

Fransche Parterres in de platte grondt en 't Verschiet.

